

Schisis en voeding

Een baby met schisis kan eigenlijk net zo goed drinken en slikken als andere gezonde baby's. De verpleegkundig specialist en logopedist kunnen u goed adviseren over de manier van voeden van uw kind.

Hulp van een logopedist

Als het drinken ondanks deze adviezen moeizaam verloopt, kan de logopedist van het schissteam u en uw kind helpen. Zo nodig volgt een consult bij de logopedist van het schissteam of bij een ervaren logopedist bij u in de buurt.

Algemeen advies

Het is belangrijk dat de baby rustig kan drinken, niet te lang over de voeding doet en voldoende voeding krijgt om te kunnen groeien. Het kan even duren voordat u de prettigste manier van voeden vindt. De logopedist kan u hierover informeren maar ook de verpleegkundige kan u hierin adviseren. Wij moedigen u aan borstvoeding te geven en adviseren u hier graag over.

Borstvoeding

Een kind met een lipspleet of een (lip) kaakspleet kan in de regel meestal normaal uit de borst drinken of met een normale speen en fles. Zij zijn in staat om druk in de mond op te bouwen, wat nodig is om effectief uit de borst of uit de fles te kunnen drinken.

Borstvoeding direct uit de borst is bij kinderen met ook een gehemelte spleet meestal niet mogelijk. Zij zijn niet in staat om voldoende druk in de mond op te bouwen. Ook een fles met een normale speen is meestal niet mogelijk. U kunt uw baby dan moedermelk geven door te kolven en dit met een speciale fles toe te dienen.

Er zijn 2 speciale flessen op de markt voor kinderen met (ook) een gehemelte spleet. Dit zijn de Dr. Brown Medical of de Special Needs Feeder (ook bekend als de Habermann Feeder). Wij adviseren u een van deze flessen via de apotheek of internet aan te schaffen.

Special Needs Feeders

Meer informatie over het gebruik van de Special Needs Feeder:

- www.medela.nl/borstvoeding-professionals/producten/moedermelkvoeden/specialneeds-feeder
- [www.youtube.com/Medela Special Needs Feeder - Instructions for Use](http://www.youtube.com/Medela%20Special%20Needs%20Feeder%20-%20Instructions%20for%20Use)
- [www.youtube.com/How To Use Haberman Feeder by Mandy Haberman](http://www.youtube.com/How%20To%20Use%20Haberman%20Feeder%20by%20Mandy%20Haberman)

Problemen bij de voeding en hoe ze te verhelpen

De volgende problemen komen vaker en soms ook voor bij kinderen met een schisis. Let bij het voeden goed op de houding van uw kind tijdens het drinken, maar ook tijdens het boeren.

- **De baby verslikt zich of er komt voeding door de neus terug.**
Verslikken kan in het begin een probleem zijn. Als u uw baby een beetje meer rechtop houdt vermindert u de kans op verslikken en het terugkomen van voedsel door de neus.

Door een speen te gebruiken met een klein gat kunt u het verslikken verminderen.

- **De baby krijgt veel lucht binnen tijdens het drinken en moet vaak boeren of windjes laten.**

Als uw baby veel lucht meezuigt, gaat het voeden misschien te snel voor uw kind. Het zoeken naar een juist ritme is belangrijk en neemt meer tijd in beslag. Het is goed om vaker een korte pauze in te lassen om te boeren of windjes laten. Houdt uw kind dan even rechtop of leg het over uw schouder.

- **De baby drinkt te langzaam (langer dan 30 minuten).**

Als uw baby te lang over de voeding doet en vermoeid wordt van het zuigen, kan het zijn dat het ritme van zuigen en slikken te veel energie kost. Een juiste fles, een optimale houding en in een goed ritme voldoende meeknippen in de speen is hierbij belangrijk. Het kan zijn dat er van fles/speen gewisseld moet worden. Neemt u gerust contact met ons op voor adviezen hierover.

Voedingsadviezen

Volg de voedingsadviezen van uw huisarts of consultatiebureau wat betreft vloeibaar, half-vast en vast voedsel. Tussen 12-16 weken kan er langzaam gestart worden met lepelvoeding. Rond de leeftijd van vijf maanden gaan baby's kauwen en in de zevende maand kunnen ze vast voedsel krijgen. Kauwen op vast voedsel stimuleert de mondspieren.

Figuur 1: Dr. Brown's 'Specialty Feeding System®

Figuur 2: SpecialNeeds® Feeder

Vaste voeding aanbieden

Bij een kind met een gehemelte spleet wordt soms gewacht met het aanbieden van vaste voeding tot na de gehemeltesluiting. Dit hoeft in principe niet, u kunt starten met het aanbieden van vaste voeding, mocht dit problemen opleveren dan is het soms verstandig nog even te wachten. Belangrijk is dat hij het oefenen van vast voedsel, de stukjes tussen de kaak en de wangzak worden aangeboden. Dit bevordert de kauwbeweging.

Gebruik bekertje

Gebruik niet te lang het tuitbekertje of de fles. Vanaf 9 maanden kan uw kind al uit een bekertje leren drinken, dit stimuleert de lipspieren. De meeste tuitbekers bevatten een anti-lek systeem, waardoor kinderen harder moeten zuigen om eruit te kunnen drinken. Voor kinderen met een gehemelte spleet is dit niet mogelijk. Om te kunnen drinken uit een tuitbeker, moet het anti-leksysteem worden verwijderd. Het drinken uit een tuitbeker is geen noodzakelijke stap in het leren drinken uit een gewone beker. U kunt de tuitbeker ook overslaan en meteen een gewone beker of een beker met een neusuitsparing starten.

Figuur 3: Voorbeelden van bekertjes met neusuitsparing

Zuigen en sabbelen

Baby's houden van zuigen en sabbelen. Op een gegeven moment stoppen ze alles in hun mond. Zo verkennen ze niet alleen hun handen en voeten of voorwerpen, maar ook hun mond. Verbied dit niet het eerste jaar, het hoort erbij, net als duimen. Een speen kan tot het tweede jaar gebruikt worden, daarna is dit af te raden. Langdurig speengebruik of duimzuigen kan leiden tot het ontwikkelen van minder spierkracht in het mondgebied: open mondgedrag of een afwijkende manier van slikken, maar ook kan het een afwijkende tandstand veroorzaken of een afwijking bij het spreken (o.a. slissen).